

- 3η ομάδα: Στερεότυπα

Η παρουσίαση γίνεται με στόχο την αποκάλυψη των στερεοτυπικών αντιλήψεων στην χώρα μας

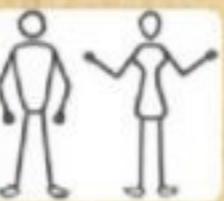
ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

- *Οι επιστήμονες, οι κοινωνιολόγοι και οι ανθρωπολόγοι σήμερα γνωρίζουν ότι οι άνδρες και οι γυναίκες είναι διαφορετικοί μεταξύ τους.*
- *Δεν είναι οι μεν καλύτεροι και οι δε χειρότεροι είναι απλά διαφορετικοί.*
- *Σήμερα, η κοινωνία μας προσπαθεί να προβάλλει ότι άνδρες και γυναίκες έχουν ακριβώς τις ίδιες ικανότητες, δυνατότητες και δεξιότητες όμως η επιστήμη αποδεικνύει ότι τα δύο φύλα διαφέρουν μεταξύ τους.*

ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Τι νομίζω
για τις γυναίκες και τους άνδρες

Στόχος

Να βοηθήσει τα παιδιά να εντοπίσουν ότι υπάρχουν στερεότυπες αντιλήψεις για τα δυο φύλα και ότι αυτά δεν ισχύουν μόνο για τις γυναίκες ή μόνο για τους άνδρες

**ΑΝΔΡΕΣ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ,
ΕΙΜΑΣΤΕ ΙΣΟΙ.**

ΚΕΣΥΠ ΣΕΡΡΩΝ-Γεωργιτζής Δημοσθένης

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

- Άνδρες και γυναίκες διαφέρουν ως προς:
  1. Τις αισθήσεις τους
  2. Τον λόγο
  3. Την χωρική ικανότητα
  4. Τον εγκέφαλο
  5. Την επικοινωνία

ΚΛΕΙΝΟΝΤΑΣ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ

- Οι συναισθηματικές ανάγκες των ανδρών και των γυναικών διαφέρουν.
- Οι γυναίκες χρειάζονται σεβασμό, φροντίδα, κατανόηση, αφοσίωση, επιβεβαίωση και σοβαρή αντιμετώπιση, ενώ οι άνδρες αποδοχή, ενθάρρυνση, επιδοκιμασία, εμπιστοσύνη, εκτίμηση, ευγνωμοσύνη και θαυμασμό.
- Κατανοώντας λοιπόν, όλες αυτές τις διαφορές άνδρες και γυναίκες θα μπορέσουν να πετύχουν μια αρμονική συνύπαρξη την οποία θα διακρίνει ο σεβασμός της διαφορετικότητας και όχι ο αγώνας για την πλήρη κατανόηση.

*Και τώρα θα σας αναλύσουμε γενικά για τα
στερεότυπα*

ΟΡΙΣΜΟΣ

- Λέγοντας στερεότυπα εννοούμε τον συμβολικό χαρακτηρισμό που αποδίδεται στα μέλη μιας ομάδας ανθρώπων και βασίζεται σε γενικεύσεις ενδεχομένως αυθαίρετες.
- Ο όρος χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τις ιδέες και τις εικόνες που είναι έτοιμες μέσα στο κεφάλι μας και δεν μας επιτρέπει τη λειτουργιά της κρίσης εφόσον δεν υπάρχει μια εκ των προτέρων διαμορφωμένη κρίση.

ΟΡΙΣΜΟΣ

- Τα στερεότυπα επιβάλλονται από την κοινωνία μας με τους μηχανισμούς της κοινωνικοποίησης.
- Με βάση αυτές τις αντιλήψεις αξιολογούμε συνήθως πολύ απλά τις άμεσες παραστάσεις και εμπειρίες που έχουμε.
- Έτσι εξιδανικεύουμε τα πρότυπα, τους τρόπους συμπεριφοράς και ζωής της δικής μας ομάδας.

Κοινωνικοποίηση

ΟΡΙΣΜΟΣ

- Οι στερεοτυπικές θέσεις μας οδηγούν σε προκατειλημμένες απόψεις και θέσεις κι έτσι η προκατάληψη είναι γέννημα των στερεοτύπων.
- Στηριζόμαστε σε πρόωρες γενικεύσεις που διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα.

ΟΡΙΣΜΟΣ

- Γενικότερα με τον όρο στερεότυπα εννοούμε βαθιά ριζωμένες και παγιωμένες πεποιθήσεις που λειτουργούν σαν ετικέτες (άλλοτε θετικές ή άλλοτε αρνητικές), σύμφωνα με τις οποίες κατηγοριοποιούμε άκριτα και αβασάνιστα τις διάφορες ομάδες ατόμων γύρω μας.
- Τέτοιες ετικέτες είναι, για παράδειγμα: <οι γυναίκες είναι φοβητσιάρες>, <οι άντρες είναι θαρραλέοι> κτλ.

ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ

- Οι στερεοτυπικές αντιλήψεις συνεπάγονται δυσάρεστες συνέπειες για ολόκληρους λαούς σε κοινωνικό επίπεδο.
- Άλλα και σε προσωπικό επίπεδο καθορίζουν πολλές φορές τη ζωή και τις επιλογές μας.
- Φτάνει να σκεφτούμε κατά πόσο τα στερεότυπα που αφορούν στους ρόλους των 2 φύλων (π.χ. αντρικές - γυναικείες δουλειές κτλ.) επηρεάζουν τις προτιμήσεις μας για σπουδές και επαγγέλματα ή αποκλείουν τις γυναίκες από κάποιες θέσεις εργασίας ή αξιώματα.

ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ

- Διάφορες εκφράσεις όπως οι παρακάτω αποτελούν επίσης στερεότυπα:
  - i. <*φέρσου σαν κυρία*>
  - ii. <*μην κάνεις σαν γυναικούλα*>
  - iii. <*δεν είναι αντρικά πράγματα αυτά*>
  - iv. <*στο στρατό γίνεσαι άντρας*>
  - v. <*κλαίει σαν γυναικούλα*>
  - vi. <*αυτό είναι αντρική δουλειά*>.

ΑΙΤΙΕΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- 1) Οι γονείς μας
- 2) Το σχολείο
- 3) Ο κοινωνικός περίγυρος
- 4) Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
- 5) Ο φόβος του πνευματικά νωθρού ανθρώπου

ΤΑ 2 ΦΥΛΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΑΛΛΑΓΕΣ

- Ο εκμοντερνισμός, η τεχνολογία, ο πλούτος, η αστικοποίηση και το *lifestyle* επέφερε σημαντικές αλλαγές στις αξίες και στις νόρμες της παραδοσιακής πατριαρχικής κοινωνίας.
- Στις ελληνικές κοινωνίες η παραδοσιακή – πατριαρχική οικογένεια χαρακτηριζόταν από την ανισότητα ανάμεσα στα δυο φύλα, η οποία επεκτεινόταν σε όλους τους τομείς της ζωής.

ΑΛΛΑΓΕΣ

- Σ' αυτό βοήθησε πολύ η θέσπιση των παρακάτω νέων ρυθμίσεων στο/ην:
  - i. Οικογενειακό Δίκαιο το 1983
  - ii. Επιλογή Παιχνιδιού
  - iii. Εξωσχολικές Δραστηριότητες
  - iv. Ηλικιακή Και Συνναισθηματική Ανάπτυξη Των 2 Φύλων

Οικογενειακό Δίκαιο το 1983

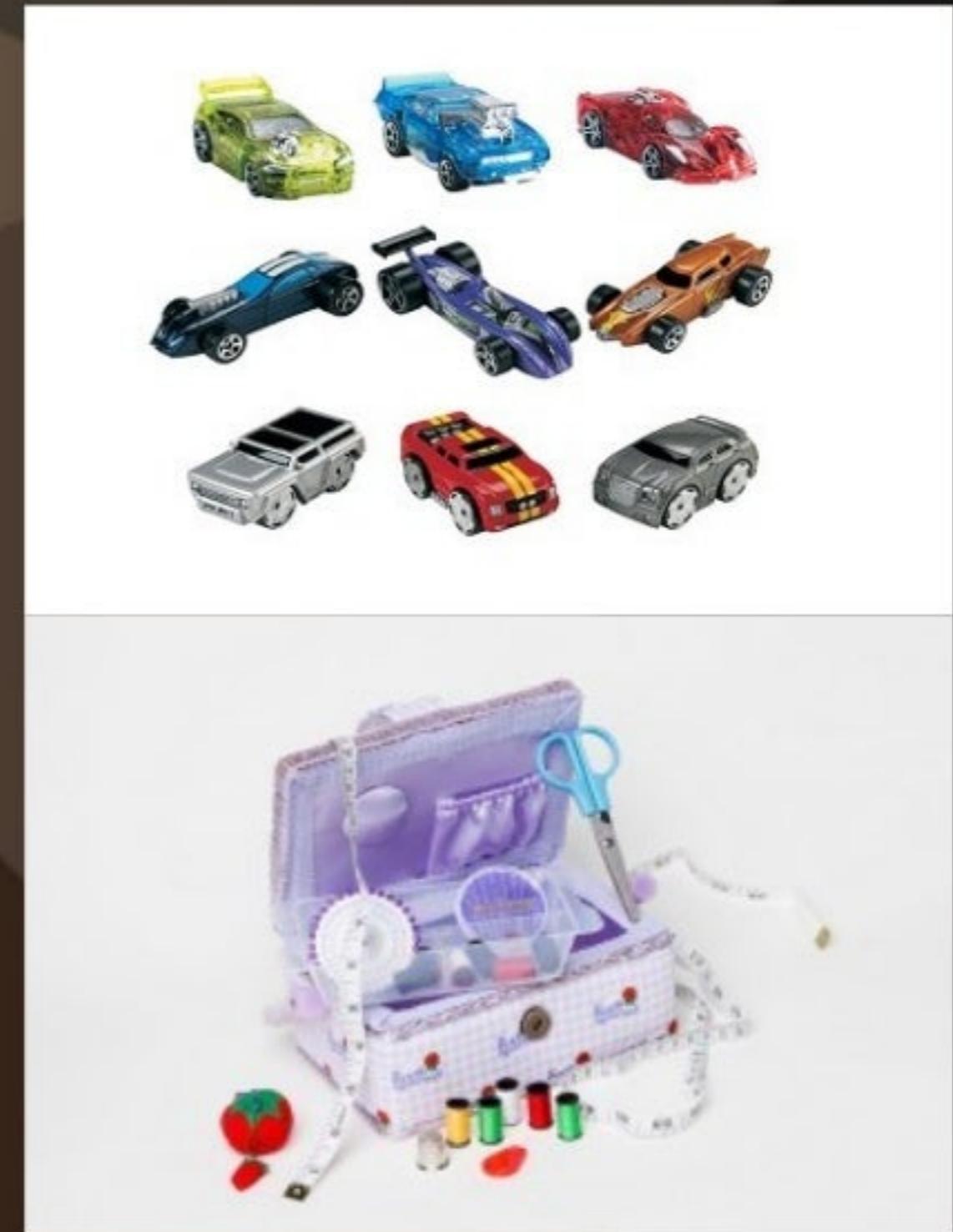
- Οικογενειακό Δίκαιο το 1983 όπου οι κυριότερες από τις αλλαγές είναι οι εξής:
  - i. Καταργήθηκε ο ανδροκρατικός θεσμός της προίκας
  - ii. Καθορίστηκε το 180 έτος της ηλικίας ως το κατώτατο όριο ηλικίας για τη σύναψη γάμου και για τα δυο φύλα
  - iii. Εισήχθη η μορφή του συναινετικού διαζυγίου
  - iv. Καθιερώθηκε ο ισχυρός κλονισμός του γάμου ως λόγος διαζυγίου

Οικογενειακό Δίκαιο το 1983

- v. Καθιερώθηκε η υποχρέωση των συζύγων να συνεισφέρουν από κοινού για την αντιμετώπιση των οικονομικών αναγκών της οικογένειας
- ii. Ορίστηκε το αμετάβλητο του επωνύμου και της συζύγου για τις έννομες σχέσεις
- iii. Εξασφαλίστηκε νομοθετικά η ισότητα του άνδρα και της γυναίκας στο πλαίσιο της οικογένειας
- iv. Καθιερώθηκε η γονική μεριμνά, δηλαδή η κοινή υποχρέωση φροντίδας των παιδιών και από τους δύο γονείς αντί της πατρικής εξουσίας

Επιλογή Παιχνιδιού

- Τα καταστήματα και οι κατασκευαστές παιχνιδιών θέλουν το μπλε για τα αγόρια και το ροζ για τα κορίτσια.
- Το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν και παίζουν τα παιδιά, μπορεί να ενθαρρύνει ή όχι διάφορες δεξιότητες/ταλέντα που έχουν.

Επιλογή Παιχνιδιού

- Έρευνες δείχνουν ότι τα παιδιά που μεγαλώνουν σε σπίτια, που προάγουν την ισότητα μεταξύ των δυο φύλων, αναπτύσσουν πιο υγιείς σχέσεις ως ενήλικες.
- Η συναισθηματική ωρίμανση αγοριών και κοριτσιών δεν παρουσιάζει τόσες πολλές αλλαγές όσο η ηλικιακή τους ωρίμανση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Καταλήγουμε λοιπόν, σύμφωνα με την παραπάνω έρευνα, ότι οι διακρίσεις των δυο φύλων επικρατούν από πολύ παλιά και θα συνεχίσουν να επικρατούν αν δεν ληφθούν δραστικά μέτρα!
- Η γυναικά πάντα θα είναι η υποτιμημένη νοικοκυρά και ο άντρας ο κυρίαρχος επαγγελματίας!
- Πρέπει λοιπόν μέσα από κατάλληλες συζητήσεις να επιλυθεί αυτό το πρόβλημα με αποτέλεσμα να υπάρχει ισοτιμία μεταξύ των δυο φύλων!

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- Το αντίδοτο στη στερεοτυπία των δύο φύλων είναι η παιδεία.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- Αυτή δίνει την δυνατότητα στο νου του ανθρώπου να σπάσει όλα τα δεσμά των προκαταλήψεων του και να συλλάβει το κόσμο ως ενότητα, μέσα στην οποία ενυπάρχουν και αντίθετα στοιχεία, που δεν είναι <μιάσματα>, όπως τα χαρακτηρίζει ο στερεότυπος λόγος, αλλά διαφυλάσσουν τη δυναμική του και προωθούν την ανανέωση του.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- Η παιδεία με οδηγό την μάθηση, με την οποία ο άνθρωπος δέχεται ως μόνα έγκυρα τα δεδομένα των αισθήσεων, υποβάλλοντας τα όμως στην κριτική ανάλυση του νου, απομακρύνει τις ριζωμένες οικογενειακές στερεότυπες αντιλήψεις, ξεσκεπάζει τις ανθαίρετες σχολικές αποτιμήσεις και ελέγχει όλα τα απατηλά οικοδομήματα που ορθώνει μπροστά στην αλήθεια ο λόγος των μέσων ενημέρωσης και ο αρρωστημένος εγωισμός του ανθρώπου.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- Στην προσπάθεια όμως αντιμετώπισης των στερεοτύπων απαραίτητη κρίνεται και η συνδρομή της πολιτείας.
- Αυτή με όλους τους παιδευτικούς μηχανισμούς της οφιλει να απαλλαξει τους πολιτες της από όλα τα προεγκεκριμένα και προκατασκευασμένα δογματα που συντηρουν τις στερεοτυπες θεσεις.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- Οφείλει ακόμη να διδάξει, ιδιαίτερα στη νέα γενιά, πως το διαφορετικό δεν είναι και καταστροφικό, αλλά ίσα-ίσα τροφοδοτεί με τη ετερότητα του το κοινωνικό σύνολο και το απαλλάσσει από την καταθλιπτική και θανατηφόρα ομοιομορφία του.
- Σ'αυτή την προσπάθεια της η πολιτεία μπορεί να ρίξει στη μάχη και τους πνευματικούς της ανθρώπους.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- Αυτοί με τα συγγράμματά τους και τον κριτικό τους λόγο θα υψώσουν πάνω από τα υπάρχοντα στερεότυπα και θα αποτελέσουν τους φετινούς οδηγούς για το γκρέμισμα κάθε προκατάληψης που παραπλανά και χαλκεύει κάθε υπάρχονσα αλήθεια.
- Όλα αυτά όμως για το ξήλωμα των στερεοτύπων δεν αρκούν.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ

- Χρειάζεται και προσωπικός αγώνας από το καθένα μας, για να χειραφετηθούμε από όλη τη στερεότυπη κληρονομιά και να προσπαθήσουμε μέσα από την έρευνα και την αναζήτηση να συλλάβουμε την αλήθεια, ώστε να εκφραζόμαστε και να ενεργούμε ανεξάρτητα από τις πεποιθήσεις των άλλων με οδηγό την πραγματική γνώση και όχι τα δοξάσματα που, κατά μεγάλο μέρος, μας έχουν εμφυσήσει οι άλλοι.

ΤΕΛΟΣ

- Οι επιστήμονες είναι ένοχοι σ' αυτό το θέμα, γιατί έχουν υπερτονίσει τις διαφορές αυτές.
- Υπάρχουν διαφορές!
- Το να τις αγνοεί κανείς είναι ανόητο, το να τις υπερβάλλει είναι επικίνδυνο.
- Αυτό όμως δε σημαίνει ότι η κοινωνία δεν πρέπει να αντιμετωπίζει τα 2 φύλα σαν ίσα εμποδίζοντας την ανάπτυξη αντίστοιχων στερεοτύπων.